

Wat accountantskantoren zonder WTA-vergunning nú moeten doen.

whitepaper

NVKM 2027

Van kwaliteitssysteem naar kwaliteitsmanagementsysteem

Per 1 januari 2027 vervallen voor accountantskantoren zonder WTA-vergunning de Nadere voorschriften Kwaliteitssystemen (NVKS). Daarvoor in de plaats gelden de Nadere voorschriften kwaliteitsmanagement (NVKM).

Deze wijziging is geen technische herziening, maar een fundamentele verschuiving in denkwijze: van een statisch kwaliteitssysteem naar een risicogericht kwaliteitsmanagementsysteem. Voor veel kantoren betekent dit dat bestaande handboeken en procedures niet simpelweg kunnen worden aangepast, maar dat het kwaliteitsdenken opnieuw moet worden ingericht. In deze whitepaper leggen wij uit wat er verandert, waarom dit gebeurt en hoe je dit beheersbaar en proportioneel kunt implementeren. ►►

Waarom wordt de NVKS vervangen door de NVKM?

De invoering van de NVKM is het gevolg van internationale ontwikkelingen. De International Federation of Accountants (IFAC) heeft de ISQM-standaarden geïntroduceerd, waarin kwaliteitsmanagement centraal staat. De NBA heeft deze systematiek vertaald naar Nederlandse regelgeving.

Waar de NVKS primair was gericht op het inrichten van een stelsel van kwaliteitsbeheersing, legt de NVKM de nadruk op het expliciet formuleren van kwaliteitsdoelstellingen, het identificeren van kwaliteitsrisico's en het actief beheersen en monitoren daarvan.

Wat verandert er inhoudelijk?

De kern van de verandering is de overstap van *nalevingsgericht* werken naar *risicogericht kwaliteitsmanagement*.

Belangrijkste verschillen:

- Van vaste procedures naar expliciete kwaliteitsdoelstellingen.
- Van impliciete risicoafweging naar systematische risico-identificatie.
- Van jaarlijkse evaluatie naar continue monitoring en herstel.
- Van kwaliteitsbepaler naar eindverantwoordelijke voor kwaliteitsmanagement.

Veelvoorkomende misverstanden

Veel kantoren onderschatten de impact van de NVKM.

Veelvoorkomende misverstanden zijn:

- 'We hebben al een kwaliteitshandboek, dus het zal meevallen.'
- 'Dit is alleen relevant voor grote of WTA-kantoren.'
- 'Het gaat vooral om extra documentatie.'

In werkelijkheid vereist de NVKM een aantoonbare koppeling tussen doelstellingen, risico's, beheersingsmaatregelen, monitoring en herstelmaatregelen.

Wat betekent dit concreet voor jouw kantoor?

Je zult onder meer het volgende moeten organiseren:

- Formuleren van kwaliteitsdoelstellingen per relevant domein.
- Opstellen van een risicomatrix.
- Herontwerpen of expliciteren van beheersingsmaatregelen.
- Vastleggen van een monitoringscyclus en herstelproces.
- Borging in governance en interne verantwoordelijkheden.

De kern van NVKM: risicogericht kwaliteitsmanagement

Het kwaliteitsmanagementsysteem onder de NVKM bestaat uit een samenhangende cyclus:

1. Vaststellen van kwaliteitsdoelstellingen.
2. Identificeren van kwaliteitsrisico's.
3. Ontwerpen en implementeren van beheersingsmaatregelen.
4. Monitoring en evaluatie.
5. Bijsturen en actualiseren.

Stappenplan: van NVKS naar NVKM

1. Uitvoeren van een risicoanalyse.
2. Ontwerpen van een risicomatrix.
3. Herontwerpen van beheersingsmaatregelen.
4. Inrichten van monitoringscyclus en herstelproces.
5. Borging en training. ➔

Praktische uitwerking

Een risicomatrix bevat doorgaans de volgende elementen:

- Kwaliteitsdoelstellingen.
- Geïdentificeerde risico's.
- Kans en impact van geïdentificeerde risico's.
- Beheersingsmaatregelen.
- Monitoringsplan.
- Rest-risico's en aanvullende acties.

Een monitoringsplan beschrijft wie verantwoordelijk is voor reviews, hoe vaak deze plaatsvinden en hoe bevindingen worden gerapporteerd en opgevolgd.

- Monitoring zonder structurele opvolging van bevindingen.
- Onvoldoende betrokkenheid van partners.

Hoe pak je dit beheersbaar aan?

De sleutel tot een succesvolle implementatie ligt in proportionaliteit. De NVKM moet worden toegepast in verhouding tot de aard en omvang van jouw kantoor. Werk met praktische templates, zorg voor duidelijke verantwoordelijkheden en creëer draagvlak bij partners en medewerkers.

Conclusie

De NVKM vraagt om een fundamentele verschuiving in kwaliteitsdenken. Door tijdig te starten en gestructureerd te werken, kan jouw kantoor niet alleen compliant zijn, maar ook sterker en professioneler opereren.

Veelgemaakte valkuilen

Veelgemaakte valkuilen zijn:

- Een te generieke risicomatrix.
- Geen duidelijke koppeling tussen risico en maatregel.

Toelichting op de van toepassing zijnde SKM-standaarden

De NVKM verwijst expliciet naar de Standaarden voor Kwaliteitsmanagement (SKM). Voor accountantskantoren zonder WTA-vergunning zijn met name SKM1 en SKM3N van toepassing. Daarnaast wordt SKM2 gefaseerd ingevoerd en is relevant voor opdrachtgerichte kwaliteitsbeoordelingen.

SKM1 – Standaard voor Kwaliteitsmanagement 1

SKM1 vormt de kern van het kwaliteitsmanagementsysteem. Deze standaard verplicht kantoren een systeem

van kwaliteitsmanagement in te richten dat gebaseerd is op kwaliteitsdoelstellingen, risico-identificatie, beheersingsmaatregelen en een monitoring- en herstelproces.

SKM1 vereist dat het kwaliteitsmanagementsysteem de volgende componenten omvat:

- Risico-inschattingsproces.
- Governance en leiderschap ten aanzien van kwaliteit.
- Relevante ethische voorschriften, waaronder onafhankelijkheid bij assurance-opdrachten.
- Acceptatie en continuïteit van cliënten en opdrachten.
- Uitvoering van opdrachten.
- Resources, waaronder personeel, IT en externe deskundigen.
- Informatie en communicatie.
- Monitoring- en herstelproces.

Belangrijk is dat kantoren niet alleen maatregelen beschrijven, maar ook expliciet onderbouwen welke risico's zij zien en waarom gekozen maatregelen passend zijn. ►►

SKM3N – Nadere nationale invulling

SKM3N bevat aanvullende Nederlandse bepalingen en verduidelijkingen op SKM1. Deze nationale invulling zorgt voor aansluiting bij de Nederlandse wet- en regelgeving en specifieke beroepsvereisten. SKM3N behandelt de vereisten voor stemrechten, het dagelijks beleid, waarneming en beroepsaansprakelijkheidsverzekering. Voor kantoren zonder WTA-vergunning betekent dit dat zij SKM1 toepassen binnen de kaders zoals nader ingevuld in SKM3N.

SKM2 – Opdrachtgerichte kwaliteitsbeoordeling

SKM2 heeft betrekking op de opdrachtgerichte kwaliteitsbeoordeling (OKB). Hoewel deze standaard gefaseerd wordt geïmplementeerd, is het belangrijk dat kantoren tijdig nadenken over de inrichting van onafhankelijke kwaliteitsbeoordelingen bij opdrachten waar dit vereist of wenselijk is. SKM2 moet worden nageleefd vanaf het moment dat het kantoor is overgestapt op het NVKM-kwaliteitsmanagementsysteem. SKM2 stelt eisen aan de aanwijzing, objectiviteit en uitvoering van de kwaliteitsbeoordelaar en aan de documentatie van de beoordeling.

Samengevat betekent dit dat de NVKM niet los kan worden gezien van de SKM-standaarden. Een NVKM-proof kantoor heeft zijn kwaliteitsmanagementsysteem ingericht conform SKM1, houdt rekening met SKM3N en past SKM2 toe waar relevant.

De 8 componenten van het kwaliteitsmanagementsysteem (SKM1)

SKM1 schrijft voor dat het kwaliteitsmanagementsysteem is opgebouwd uit acht samenhangende componenten. Deze componenten vormen gezamenlijk de structuur van het NVKM-proof kwaliteitsmanagementsysteem. »

1. Risico-inschattingsproces

Het kantoor moet een risico-inschattingsproces opzetten en implementeren om:

- Kwaliteitsdoelstellingen vast te stellen.
- Kwaliteitsrisico's te identificeren en in te schatten en
- maatregelen op te zetten en te implementeren om kwaliteitsrisico's te mitigeren.

2. Governance en leiderschap

Het kantoor moet duidelijk vastleggen wie eind-verantwoordelijk is voor kwaliteitsmanagement en hoe leiderschap bijdraagt aan een cultuur waarin kwaliteit centraal staat. Dit omvat onder meer voorbeeldgedrag van partners, duidelijke verantwoordelijkheden en transparante besluitvorming.

3. Relevante ethische voorschriften

Deze component richt zich op naleving van ethische regels, waaronder onafhankelijkheid. Het kantoor moet risico's identificeren die de naleving van ethische voorschriften kunnen bedreigen en passende beheersingsmaatregelen implementeren.

4. Acceptatie en continuering van cliënten en opdrachten

Het kantoor moet procedures hebben om te beoordelen of cliënten integer zijn en of het kantoor over voldoende deskundigheid en capaciteit beschikt om opdrachten kwalitatief goed uit te voeren.

5. Opdrachtuitvoering

Deze component ziet op het waarborgen dat opdrachten worden uitgevoerd conform wet- en regelgeving en vaktechnische standaarden. Dit omvat onder meer supervisie, review, consultatie en documentatie.

6. Resources

Onder resources vallen personeel, technologische middelen en externe deskundigen. Het kantoor moet waarborgen dat voldoende competente medewerkers beschikbaar zijn en dat IT-systemen en andere hulpmiddelen passend functioneren.

7. Informatie en communicatie

Effectieve informatievoorziening en communicatie binnen het kantoor zijn essentieel. Medewerkers moeten beschikken over relevante en betrouwbare actuele informatie over kwaliteitsbeleid, procedures en risico's. Daarnaast moet het kantoor zorgen voor transparante interne rapportagelijnen.

8. Monitoring en herstelproces

Het kwaliteitsmanagementsysteem moet actief worden gemonitord. Bevindingen uit reviews en evaluaties moeten leiden tot passende herstelmaatregelen. Dit vereist een structurele en gedocumenteerde aanpak.

Deze 8 componenten zijn geen losse onderdelen, maar vormen een geïntegreerd systeem. Het kantoor moet per component kwaliteitsdoelstellingen formuleren, risico's identificeren, maatregelen ontwerpen, de effectiviteit ervan monitoren en waar nodig herstelmaatregelen nemen.

Wil je meer weten over de NVKM?

Graag begeleiden wij je bij de implementatie van de NVKM. Neem contact op voor de mogelijkheden.

Dick Lokerse AA

accountant • coördinator

☎ 038 303 4161

✉ d.lokerse@fiscount.nl